

Právní dějiny na území Slovenska

Ladislav Vojáček

VI.

Instituty uherského práva III.

Vybrané instituty středověkého a raně novověkého práva:

1. Obecné pojmy
2. Rodinné právo
3. Věcná práva
4. Dědické právo
5. Obligační právo
6. Trestní právo
7. Procesní právo

Ad 6. Chráněné zájmy

- stát, jeho představitelé
- zásady křesťanské morálky
- nové vlastnické vztahy
- později
- život, fyzická integrita
- čest

Trestní odpovědnost pachatele

- zpravidla se netrestal pouhý pokus
- odpovědnost nebyla dlouho individualizovaná
- zpravidla nebral ohled na subjektivní stránku (= zavinění)
- právo asyly

Skutkové podstaty

- kasuistický charakter
- skupiny:
 - proti panovníkovi a státním institucím
 - proti majetku
 - proti náboženství
 - proti životu a zdraví

Tresty

- trest smrti
- prodej do otroctví
- majetkové tresty
- mrzačící tresty
- tělesné tresty
- tresty snižujícími čest a důstojnost
- +
- církevní tresty

Skutkové podstaty ve šlechtickém právu

Například:

- nevěrnost, zvěle, nečestnost, sudičství, zločiny proti náboženství, křivá přísaha (křivé svědectví), falšování listin, činy proti mravnosti, lidskému životu, majetku ...

Pokusy o kodifikaci trestního práva

- /Praxis criminalis Ferdinandea Trestní zákoník Josefa II./
- Zákoník o zločinech a jejich trestání 1795
- Návrh zákoníku z roku 1827
- zákony z let 1843–1844
 - o deliktech
 - o trestním procesu
 - o vězeňské soustavě

Ad 7. Procesní právo

Zpočátku:

- nebyl zásadní rozdíl mezi projednáváním trestních a majetkových záležitostí
- převládal obžalovací proces
- v zásadě jednotná pravidla, pak partikularismus

Způsob jednání

- ústně
- veřejně
- bezprostřednost jednání
- řada formalit
- dlouho nebylo aktuální odvolání

Dokazování

- důkazní břemeno
- iracionální důkazní prostředky
- informace od úředníků
- svědci

Iracionální důkazní prostředky

- ordály (do 1279) + procesní souboje
- procesní přísahy
- tortura

Gottesurteil durch Kaltwasserprobe

Změny z počátku novověku

- od 16. a 17. století výraznější rozdíly při projednávání soukromoprávních a trestních záležitostí
- písemné soudní řízení (v 17. a 18. století)
- v důkazním řízení také mučení při výslechu (tortura)

Inkvizice

= **výslech svědků**

- jednoduchá
- veřejná

